

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben:
 Egy óra 1 kor. Egy óra 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre 3 Negyedévre 4 50 .

Felolvasó szerkesztő:
III. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

A jó kutya hazajár.

A jó kutya Oláh Simkó István. Vezére annak a várvidéki rabló- és gyilkosbandának, amelyet illő kísérettel beszállítottak már a pestvidéki törvényszék fogházába.

— Ösmer a tekintetes ur? — kérdezte a fogház gondnokától. Ugy-e, hogy hazajár a jó kutya? . . .

. . . Haza bizony. S ha azt hisszük, hogy ennek a fegyházban penészedett, aztán egy kicsit kiszellőzött, most meg újra visszakerült betyárnak a konfidenskedése tisztán csak akasztófa-humor, nagyon csalódunk. Oláh Simkó István kritikát mondott a mi egész büntetési rendszerünkre.

Aki egyszer megülte a fegyházat, hazajár bele. Nem mintha vágyakoznék utána. Ilyen bolond nincs a földkerekségen. Azaz hogy van, de csak bolond. A szörnyű fegyelem, a munka nem igen kívánatos a kiszabadult rabnak. Meg hogy bort se kap, meg dohányt se. S egyéni szabadságáról szó sincs és lassan, borzasztó lassan mulnak az esztendőik. Mindez csöppet sem kecsegtető s mégis hazajár a jó kutya.

A virágok meséje.

(Rege Szent István király korából.)

Irta **Morvay Károly.**

Tíz esztendővel ezelőtt sorom akadt az Avasujfalusi házában, oda pedig a testvér hugom fia fogatán akartam eljutni, hát irtam neki!

Aligha kapta meg? mert ahogy a vasutról a Halmi állomáson kiszálltam, nem várt rám senki.

Egy fuvarossal behajtottam a vendéglőbe. A vendéglős — kérésemre — futtatott erre arra, ám minden eredmény nélkül, mert nagy munkaidő volt. Elvégre megam is szekeres után néztem. Sorra vettem a házakat másnap korán reggel.

Egy jóképű magyar látván, hogy ki s bejárom: megszólított.

— Mi járatban van az ur?

Elmondtam neki a bajomat.

— Csak ne volna kint a legelőn a jószágom, mondá elgondolkozva, bíbrálva a süvege alatt . . . Kihez van szerencsém? . . . kérdi újra az atyafi. Megmondom a nevem. Erre kiderült az én emberem arca s — szólt süvegét lekapva: — Egy óra se

*) Ugocsa vármegyében.

A maga számára örökös vendégnek nevelte ki a fegyház. Aki oda bekerült bűnös hajlandósággal, az mint megcsontosodott, soha más utra már nem téríthető zsványképpen jön ki. Amit azelőtt réstelt, az virtussá neveltetik benne.

Öreg gazembernek a fegyház falain belül gondoskodnak arról, hogy utánuk új és őket meg nem szégyenítő nemzedék következzen el a rablók, gyilkosok társadalmában. Állami nevelőintézet a fegyház. Kiröhögik benne a papot meg a tanítót, de áhitattal hallgatják az öreg mestereket, akik a bűnprofesszorai. Képzettebbek a maguk szakmájában, mint sok egyetemi tanár a magáiban. Ime itt az eredmény. Hazajár a jó kutya.

Ezért az eredményért pedig nem érdemes annyi rengeteg pénzt költeni a börtönökre. Azért az eredményért, hogy az eltévelyedett emberből feltétlen bizonyossággal megátalkodott gazembert neveljünk. Sőt abból is, aki még meg se tévelyedett. Mert a vizsgálati fogság is nevel. Miről fog mesélni például az a hazajáró vén kutya a zsenge ifjuságnak, a sihedereknek,

telik bele, itt leszek; de más fuvar ne vegyen fel tekintetes uram!

Ugy is lett! Hogy a lovacskái utnak eredtek: — a lócsbe akasztá a gyepőt és elkezdte a pipáját tömni, miközben szoba eredt velem.

— Haj! haj! mondá nagylélegzetet véve — más világ járja most, oda vannak a régi, az igazi urak. Jólesik, hogy látok közöttük életemben még egyet! . . .

— Hogy érti ezt atyámfia? kérdém, nehogy hallgatásommal megbántsam!

— A tekintetes uramra értem! S felém is fordult mosolyogva, ragyogott rám a szeme. Nem is fogtam volna be másnak! tette még hozzá. A tivadari udvarházban nőttem én fel uram Édes apám volt Morvay László urnak az utolsó gazdája! . . . Nem él közülök senki, mondá el szontyolodva . . . Édes anyám gondolza a sirjait.

Nagyot hallgatunk rá mind a ketten. A lovacskái meg koczogvást mentek a jókarban tartott országúton. Az én magyarom kis idő múlva ezt kérdezte:

Be jön egy percze az édes anyámhoz, uram? Ott visz el az ut a házok előtt. Nem bocsátaná meg nekem, ha megtudja kit fuvaroztam . . .

akik eltátott szájjal hallgatják. A postarablás éjszakájáról például s színesen, romantikusan.

Miről való a sok börtönügyi kongresszus, ha még azt se tudják kitálatni, hogyha már nem javít, legalább ne rontson a tömlőcz . . .

Politikai híreink.

Budapest, április 28.

A szabadelvűpárt komédiázásai.

A szabadelvűpárt jövő szereplésére néznek politikai körökben nagy érdeklődéssel. A párt végrehajtó-bizottsága kedden este ülést tart, hogy azzal a javaslattal foglalják ki, melyet a párt elé terjeszt a felirati vita dolgában. A pártban az a nézet, hogy nincs ok változtatni azon a magatartáson, melyet akkor tanúsítottak, mikor arról volt szó, hogy a koalíció felirata egyáltalán napirendre tűzessék-e ki? Akkoriban gr. Tisza István miniszterelnök indítványára azt az álláspontot foglalták el, hogy feliratra annál kevésbé van szükség, mert nem volt trónbeszéd, a melyre a felirat válaszolna. Így úgy határozták, ha a felirat napirendre kerül, akkor a párt a meginduló vitában csak egy-két szónokkal vesz részt. Ez az álláspont volna irányadó most is a párt magatartására, de — úgy beszélnek — a pártban számosan vannak, a kik részt akarnak venni

— Örömmel teszem, válaszoltam.

Tivadar végén megálltunk. Az édes anyja — már öreg asszony — alig taláta helyemet. Nehezen is bocsátott el, hanem az emberemet én is minden csárdánál megvendégelgettem, jól megfizettem, az öcsém meg ellátta lovát, magát . . .

Másnap Dezső öcsémme kimegyünk a bökényi tagra. Éppen anyafüvet kaszáltak. Megszólítottam egy intelligensebb kaszási, a mint kilépett a rendből.

— Van e még Kozár néven valaki a faluban?

— A feleségem Kozár leány, uram, férfi ember már nincsen, a ki ezt a nevet viselje, válaszolt értelmesen kérdésemre az én emberem. A rend vége éppen a Sandor öcsém volt tagjára szolgált; hát én is leszedegettem a honi földről egy néhány tetesőbb mezei virágot. Megszáritva itthon eltettem az imakönyvembe. Január 28-án fordítottam rá. Ezek az édes száradt virágok beszélték el, a mi itt következik.

Kozár Karkász, a Batár folyó partját övedző rengeteg őserdő tisztásán éppen a rózsák ünnepét ülte. Az áldozó oltáron lo-

Glück Ede

legnagyobb czipő áruházában óriási választék legjobb minőségű férfi-
 női- és gyermek-czipőkben, kalap, fehérnemű és divat-cikkben mesés
 olcsó árak mellett Piacz- és Kossuth-utca sarkán, Kistemplommal szemben.

a vitában, a melyben nemcsak a koalíció felirata fölött mondják el a nézetüket, hanem a szabadelvűpárt jövő politikáját is kifejtik.

Azt hiszik, hogy gróf Tisza Istvánnak nem lehet kifogása az ellen, hogy szabadelvűpárti képviselők résztvegyenek a vitában annál is inkább, mert az országban is, ahol ebbe a pártba küldtek képviselőket, nagyon rossz néven veszik, hogy a százötven főből álló politikai csoport teljes letergására ítélte magát. S vannak hangok, a melyek annak a reménynek adnak kifejezést, hogy a párt cél tudatos, erélyes munkával nagyban változtathatja eddigi szituációját is.

Wekerle tábora.

Amint már megirtunk, hogy napok óta bizalmas tanácskozások folynak Wekerle Sándor Damjanich utcai lakásán és hogy ezektől a tanácskozásoktól, melyektől Andrassy Gyula gróf sem áll távol, várják a válság megoldását és az új, u. n. kabinet megalakulását, mindenfelé a legnagyobb szenzációt keliette.

A dolgok után érdeklődtek a Budapesten tartózkodó képviselők közül többen és meggyőződtek arról, hogy ez a hír teljes egészében megfelel a valóságnak.

Disszidensek, függetlenségek, sőt szabadelvűek is vesznek részt a Wekerle tanácskozásain, a melyeken Wekerle kibontakozási terveit beszélik meg. Hogy miből állanak Wekerle tervei azt mélységesen titkolják, de már bizonyos, hogy Wekerle nem követeli sem a magyar vezényszót, sem gazdasági különválást, de olyan természetű engedményeket és nemzeti vívmányokat hoz, mely még a függetlenségi párt legkövetőbb elemeit is ki fogják elégiteni. A függetlenségi párton ebben azonban kételkednek.

bogott a tűz, egyenesen törve az égnek. Deli szüzek egymás kezét fogva, homlokukon rózsafüzérrel, járták a tündérek tánczát. Az égboltra vetődő tüzfénye és a felszálló füst tulvilági lényekként tüntette fel a körültek csoportosult nagy embertömeget előtt őket.

Csata bárdjaikra támaszkodva három felnőtt fiával gyönyörködik, de leginkább testvérök és lánya Forgó tánczában az öreg Kozár Karkász.

Nagy biztonságokban észre sem vették, amidőn körülvették őket Szent Pál lovas vitézei. Az ifju vezér tekintete ott veszett az elbűvölő képen, különösen az előtánczos, a bájos Forgó arcán. Nagy későn jutott szóhoz.

— Ki mert itt Hadurnak — István király rendelete ellen — áldozó tüzet gyújtani? Kérdezte az ifju harsány messzehalló csengő hangján.

Kozár Karkász szembefordult rá, nagy dölyffel mondá:

— Én! . . .

— Halál reád, te lázadó pogány! válaszolt az ifju és lánggra gyúlt az arca.

— Kegyelem a fejűknek! esengett a bájos Forgó leány, leborulva Szent-Pál lovára lába elé.

— Egy feltétel alatt megadom, válaszolt a lovas, ha a Tiszát elérjük és megkereszteltettek. Te leány, kereszttség után feleségem leszel.

— István király törvénye hatodik pon-

Vármegyénk és vidéke.

Törvényhatóságok a politikában. Aradvármegye után Udvarhelymegye a második, mely felir az országgyűléshez a tarthatatlan állapotnak mielőbbi megoldásáért, még pedig, hogy hazánk iparjogait és törvényeit hajtsák végre. A májusi közgyűlésen Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága is foglalkozik a politikai állapotokkal, azért alkalomszerűnek tartjuk leközölni az Udvarhelyvármegyében egyhanguan elfogadott határozati javaslatot; nevezetesen:

Mondja ki Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsága határozatilag, hogy a jelenlegi, az alkotmányos élet követelményeivel ellentétben álló helyzet súlyos aggodalmakkal tölti el. Mert a míg a törvényes kellékek nélkül vitt kormányzás egyfelől súlyos csorbát ejt alkotmányunkon, addig másfelől a hosszán aró válságos helyzet gazdasági tekintetben megmérhetetlen károsodását idézi elő nemzetünknek.

Kívánatosnak és az ország érdekében állónak tartja tehát, hogy ez a tarthatatlan helyzet mielőbb megoldassék. S evégből érvényesíttessék a nemzetnek azon, a magyar állam szuverenitásából önként folyó joga, hogy mindegy intézményében — s így a közös hadsereg nyelvében és jelvényeiben is — érvényesülést nyerjen a magyar nemzeti jelleg s Ausztriával szemben való viszonyunk a teljes paritás alapján szabályoztassék. Ezen felül az önálló vámterület tényleg megérvő jogállapota, mint fiztán gazdasági kérdés szabályoztassék s tényleges élebeléptetéséhez a szükséges lépések megtétessenek.

Ezzel nyugalom köszönt e sokat zaklatott nemzetre, megszűnnek az évszázados surlódások nemzet és király között s mi akadály sem lesz annak, hogy a parlamentáris követelményeinek megfelelő kormány legyen kinevezhető s megkezdődjék a hasznos alkotások boldog korszaka.

jában biztosítá a birtoklasi és örökösödési jogot! Tehát ez a föld a maradékaimé! Fejemet leüthetheted, de én hitemet el nem hagyom. Hadurra mondom, dörögte, bozontos hajfürtjét megrázzva az öreg Karkász.

— Tartsd meg életed öreg vitéz, azt oda ajándékozom. Jól tudja a király, hogy ti javithatatlanok vagytok. Titokban áldoztok ma is Hadurnak. Sátoraitokban igriczekkel mulattok, isztok, egyedül lovaitokban telik minden örömitök. Am az új nemzedék a jövőé, — kövessetek!

A Tisza vizéből aztán sorban megkeresztelték őket az ifju SzentPál lovaggal jött vörös barátok.

Az öreg Kozár Karkásznak végig kellett a szertartást nézni. Ömlött is a könnye! Ezért maradt az első megült helynek mai napig a neve *Bököny* vagy *Bökény*... És mivel Kozár Karkász első szülött fia a kereszttségben Farkas nevet kapott, e község mai napig Farkasfalva nevet viseli.

A második Kozár Karkász fia Péter nevet nyert. Mai nap is fennáll a neki jutott részen épült község Péterfalva.

A harmadik fiut Tivadarnak kereszteltek és viseli e nevet most is a telepközség. És ahol az öreg Karkász lánya utoljára tánczolt, azt a részt kapván az öreg pogányvezér halálával; eme hely emlékképpen ma is őrzi nevét; mert a bűvös táncz helyén épült községet a bájos Forgó leány nevével ma is Forgóleány községnek nevezik.

Városi közigazgatásunk.

Helyettesítések. Sipos György házipénztári ellenőr betegsége miatt szabadságra ment. Ezen idő alatt a beteg ellenőrt Kertész Ferenc helyettesíti, míg Kertész Ferenc pénztári tiszt helyét Nagy Lajos irodástiszt tölti be.

Az ifjúság kérése. A kollegiumi ifjúság a városi tanácsot megkereste, hogy a Csokonai ünnep alatt adná át a színházat előadásra, azonkívül szavazna meg Csokonai korabeli tógakra 450 koronát. A tanács azonban mindkét kérés teljesítését mellőzte, mert a tervezett napon már a székely lakodalom foglalta le a színházat, tógák készítésére pedig nincs fedezete. No persze, mert kell a sujtás, meg a vitézkötés a városi házi urak belsőlegényeinek a dolmányára, süvítés szük nadrágjára. No persze . . .

Negyven templom kirablása.

(Leleplezett rablóbanda.)

Szenzációs fogást csinált két nappal ezelőtt a szalárdi csendőrség. Leleplezett és kézrekerített egy kitűnően szervezett rablóbandát, a mely kizárólag templomrablással foglalkozott, s a melynek működési tere oly nagy volt, hogy a banda tagjai vakmerő üzemekkel állandóan három négy vármegye területét nyugtalanították. Működési területük Biharvármegyén kívül átterjedt Szilágy- és Hajdúvármegyék területére s egész Borsodig ágazott s minden községben, a hol megfordultak, oly szerencsével operáltak, hogy a hatóság sohasem tudott nyomukra jutni. Nem kevesebb, mint negyven templom esett így a banda martalékául, a míg Farnos községben egy jelentéktelen jel és ügyes nyomozás után a banda egyik tagja kézre nem került, a ki aztán elárulta az egész bűn-listát s a banda valamennyi tagját. Ez ideig ketten vannak fogva s az egyik csak véres harcz után, miután a csendőrök lelőtték, került kézre, azonban egészen bizonyos, hogy a nyolcztagu banda valamennyi tagja rövid időn belül kézrekerül. A fényes fogást Keresztesi Mihály szalárdi csendőrőrmester és Móni Albert őrsvezető csinálták, a kiknek neve nem régen szerepelt egy másik nevezetes bűnügyben; ők voltak nevezetesen a szalárdi hitvesgyilkos asszony kézrekerítői. Ez utóbbi esettel újabb tanujelét adták kitűnő nyomozó tehetségöknek. Részletes tudósításunk a következő:

Az utolsó templomrablás.

A nagy ünnepok hetében, éppen husvét első reggelén nagy és kellemetlen meglepetésre virradtak a biharmegyei Farnos község lakói. Kicsiny templomuk ajtaját fölfeszítve, az oltárt és a sekrestyét teljesen kirabolva találták. Minden drágaság, a mit a község lakói összeadtak, a legkisebb tárgy is, a mi értéket képviselt, eltűnt s a község lakossága hiába nyomozott a szentségtörő kezek után. A vakmerő gazemberek ügyesen intézték a dolgokat úgy, hogy teljesen nyomuk veszett. Legalább így hitték ezt az odaváló emberek, de a szalárdi csendőrőrs emberei, — a kik nyomozni jöttek a községbe, — mindjárt az első szemle alkalmával rábukkantak egy jelentéktelennek látszó

tárgyra, a bandának. pipaszár mert egyé tettek, hogy letlenségbe ott hagyot

Ez csendőrök kiindulva, eredményt pipaszár ának. Mokáségbeliek tulajdona fogták s n szár nélkü tudta igaz alatt meg hogy a ki s hogy egyik társ somlyóra, Boér Lajo

A cs Mihály c őrsvezető hanem t rablót, jól bűn terhe további v halmazát mondta, h rablót ban templomol járják ne és Borsod rencsével harmincz megeveze banda t sikeresen. s három-n mondta, a kívül ne adni.

A h csendőrök megindító Elsősorban tettése u Szilágyson követték épen a fa ték azonb kozásnak

Amil felé közel Boér Lajo csendőrök nincs mer állott, hát szor ráló

A lö azonban a vezetőre. melyben r válláról a ször is lö terítette. lábát talál szállítottat a rablott életveszél

A cs nyomozás

Má

tárgyra, a mely később árulója lett az egész bandának. A talált bűnjel egy rövid kis pipaszár volt, a mit a rablók egyike, — mert egyéb körülmények mindjárt arra mutattak, hogy a rablók többen voltak, — véletlenségből vagy pusztán feledékenységből ott hagyott a templom padozatán.

Ez az egyetlen kis bűnjel volt a csendőrök kezében, akik ezen a nyomon kiindulva, kezdték a puhatolást. S nem eredménytelenül. A templomban felejtett pipaszár árulója lett egy községbeli lakosnak. Mokán Jánosnak, mert többen a községbeliek közül felismerték, hogy az az ő tulajdona volt. A csendőrök ekkor vallatásra fogták s miután a pipaszár beillett egyetlen szár nélküli pipájába, s miután alibijét sem tudta igazolni, az ügyes keresztkérdések alatt megtört s bevallott mindent. Bevallotta, hogy a templomot harmadmagával rabolta ki s hogy az onnan elhozott értéktárgyakat egyik társa már el is szállította Szilágy-somlyóra, meg is nevezte, hogy ezt a társát Boér Lajosnak hívják.

Negyven templom.

A csendőrök, nevezetesen Keresztési Mihály csendőr őrmester és Móni Albert őrsvezető nem elégedtek meg ennyivel, hanem tovább fogták a hurokra került rablót, jól tudván, hogy nem csak ez a bűn terhelheti a lelkét. Nem csalódtak. A további vallatás során a rablások egész halmazát ismerte be Mokán János aki elmondta, hogy egy jól szervezett templom rabló bandának a tagja, amely kizárólag templomok fosztogatásával foglalkozik. Bejárják nemcsak Bihar, hanem Hajdu, Szilágy és Borsod vármegyéket, s mindenütt szerencsével operáltak. Ő maga is több, mint harmincz ilyen rablásban vett részt, de megnevezett negyven olyan községet, ahol a banda többi tagjai operáltak s mindig sikeresen. Megnevezte a banda összes tagjait s három-négynek a lakó helyét is megmondta, azonban a többiekéről a nevükön kívül nem tudott egyéb felvilágosítást adni.

Harcz a másik rablóval.

A bandát eláruló Mokán Jánost a csendőrök szoros őrizet alá vették s azután megindították a hajszát a többiek után. Elsősorban pedig a farnosi rablás másik tettese után, aki az elrablott holmikkal Szilágy-somlyóra menekült. A csendőrök ide követték s hamarosan megtudták, hogy éppen a falu korcsmájában van. Nem sejtették azonban, hogy milyen veszélyes vállalkozásnak mennek elébe.

Amikor ugyanis a csendőrök a kocsmá felé közelegettek, a zsákmányt őrző Szalai Boér Lajos észrevette őket s elszaladt. A csendőrök utána. Mikor aztán látta, hogy nincs menekvés a számára, hirtelen megállott, hátrafordult s egy revolverből háromszor rálőtt az őrmesterre.

A lövések szerencsére nem találtak, azonban a rabló újra lőtt, de most az őrsvezetőre. Ez látva a halálos veszedelmet, a melyben mindkettőjük élete forgott, lekapta válláról a fegyvert s mielőtt a rabló ötöd-ször is lehetett volna, egyetlen lövéssel leterítette. Az őrsvezető golyója a rabló jobb lábát találta, a ki nyomban összeesett. Ugy szállították be a szilágy-somlyói rabkórházba, a rablott holmikkal egyetemben. Sebé nem életveszélyes, de eléggé súlyos.

A további nyomozás.

A csendőrség pedig tovább folytatja a nyomozást és a hajszát a többi rablók után,

a kiknek kézrekerítése egészen bizonyos, de a kiknek a neve éppen a nyomozás sikere érdekében még nem érett meg a nyilvánosság számára. Ez ideig konkrét tényekkel tizenöt községben bizonyították be a rablást, azonban ez csak a bűnlista kisebbik fele; majd sorra jönnek a többiek is.

A farnosi eseten kívül eddig a következő helyeken bizonyult be a banda működése: Ér Fancsikán, Vedres-Ábrányon, Bártfalván, a Margitta melletti Szalldobágyon, Széplakon, Porczon, Ippen, Felső-Karnacson, Székelyhidon, Diószegen, Szilágy-somlyón, Récsen és Varsolezon.

Mi az újság ?

Két nő a Dunába ugrott. Budapestről jelentik, hogy ma hajnali három órakor, az összekötő vasuti hídról egy uriaszonnynak látszó, lenge női alak, leugrott a hullámok közé. A parti rendőrség és a dunai halászok mindent megtettek a kimentésére, de nyomtalanul eltűnt a habok között. A hid karfáján, ott ahol a nő a Dunába ugrott, levelet találtak. Rózsaszínű papírra volt írva s csak annyi állott rajta:

Fájt, nagyon fájt a fejem s ezért halok meg.

A rendőrség erélyesen nyomoz ebben a titokzatos öngyilkossági ügyben. Az egészet még rejtélyesebbé teszi, hogy az éjjel egy másik nő is leugrott a Ferencz-József hídról. A rendőrség azt hiszi, hogy a két öngyilkosság összefüggésben van egymással.

Aki az anyját gyilkolta meg.

Bécsben az utóbbi időben egymást érik a szenzációs bűnesetek. Csak két napja, hogy egy cselédleány meggyilkolta asszonyát s tegnap este ismét szörnyű gyilkosság történt a császárvárosban. Schelle Emilia mosónő kalapáccsal támadta meg hetvenkétéves édesanyját és addig ütötte a fejét, a míg a szegény öreg asszony meg nem halt. A szomszédok tíz perczig hallották az ütések zaját, de nem tudták, hogy mi történik. A gyilkosságot csak később fedezték fel. A meggyilkolt nő teste szörnyű módon össze van roncsolva. A gyilkos asszonyt elfogták. A rendőrorvos véleménye szerint tettét örültségi rohamban követte el.

Egyházak és iskolák.

Az ifjusági diákzászló felavatása.

— A legújabb értesülések. —

Még csak egy hét és felvirrad a debreczeni ev. ref. főiskola hazafias ifjuságának fényes zászló avatási ünnepe.

Az ünnepség egyes részletei ugy magokban, mint együttvéve feledhetetlen, festői jelenetekkel kecsegtetnek és maga a zászlóavatás a kollégium udvarán az ünnepi istentisztelet után történik. És abban a helyzetben vagyunk,

hogy ma már a zászlóavatási ünnep műsorát is közölhetjük. Ilyen sorrendben történik:

1. **Zenei nyitány.** Előadja az *Egyetértés* önképző dal- és zeneegylet zenekara.

2. **Hymnusz.** Előadják az összes debreczeni dalegyletek Mácsai Sándor vezetése alatt.

3. **Az ünnepélyt megnyitja dr. Erdős József,** theologiai akadémikai dékán.

4. **Alkalmi óda.** Irta: Vályi Nagy Gusztáv joghallgató, szavalja Hódy Béla joghallgató.

5. **Losonczi báró Bánffy Dezsőné** zászlóánya feltűzi a szalagot.

6. A koszorúslányok a zászlót megkoszorúzzák.

7. Zászlószegek beverése.

8. Bezáró beszéd. Tartja: **Kövér Árpád** főiskolai szénior.

9. **Szózat.** Előadják az összes debreczeni dalegyesületek, Mácsai Sándor vezetése alatt.

10. **Rákóczi induló.** Előadja az „Egyetértés” önképző dal- és zeneegylet.

Már kora reggel elzárják a kollégium kapuit s azokon csakis belépti jeggyel lehet bemenni. Azok, akik zászlószeget kaptak, a rendezőbizottságtól („Főiskolai Lapok” szerkesztősége Kollégium) ülőhelyre szóló jegyet ingyen vehetnek át előre; mások a tribünre ugyancsak ülőhelyre szóló jegyeket 1 koronáért aznap kaphatnak. A kollégium folyosóin állóhelyek lesznek, amelynek jegyei 20 fillérért ugyancsak a kollégium kapuinál felállított pénztárnál kaphatók.

A zászló avatáshoz szükséges pódiumok felállítására már most folyik a kollégium udvarán. Hatalmas, magas emelvény az, amelyen az új zászló rudjába a zászlószegeket fogják beverni. Mellette jobbról s balról széles, alacsonyabb pódiumok készülnek; a balról eső pódiumon a zászlóanya trónusa lesz felállítva, ott foglalnak helyet a zászlóanya körül a koszorúslányok és vőfélyek; a jobboldali pódiumon az összes debreczeni delegesületek, akik az ifjuság felhívásának mind készséggel és örömmel tesznek eleget és ígérnek meg az ünnepélyben való testületi részvételt.

A bál jegyeit már kibocsátotta a rendezőség és azok a következők árban kaphatók Borsos Katánál és Zádor Lajosnál: emeleti páholy 10 koronáért, földszinti páholy 15 koronáért, személyjegy 3 koronáért és családjegy 8 koronáért. **Az előjegyzett jegyek vasárnap délig kiváltatandók.** A bál alkalmával a Bika diszterme gyönyörűen díszítve lesz. Báró Bánffy Dezsőné zászlóanya részére gyönyörű emelvény készül; a rendezőség szépen feldíszített földszinti páholyokat is állított fel. A diszterembe vezető lépcső is díszítve lesz virágokkal és disznővénnyel.

A zászlószegek szétküldése már napok óta lázas buzgalommal folyik. Halom számra érkeznek az ifjuság rendező bizottságához a nagylelkű adományok, üdvözlő levelek és táviratok. Igy gróf Csáky Albin, Fráter Barnabásné, gróf Dégenfeld Sándor megleghangos levélben üdvözlötték az ifjuságot és ajánlottak fel szép összeget a zászlóavatás céljaira...

Már megérkeztek

a tavaszi és nyári idényre kizárólag angol és francia szövetek rendkívül dúsz választékban és ural ruhák chikkesen és elegánsan a legmodernebb szövetből csakis

≈ HONIG J. ≈

uri szabónál készíttetnek

DEBRECZEN, Piac-utca 75.

Az egyházkerület pénztári bizottsága május 11-én, délelőtt 9 órakor gyűlést tart az ev. főiskola kis tanácstermében.

1906. évre szóló Nagy képes disznaptárunkat csakis azok kapják meg, kik legalább 1/2 év óta előfizetői lapunknak. A Debreczeni Független Ujság Nagy Képes Naptára, mely 320 oldalra fog terjedni, ez évi december hó elején jelenik meg. A lap előfizetési ára 1 óra 1 kor. Vidékre 1 óra 1'50. Kívánatra 14 napig mutatványlapok. Előfizethetni bármely naptól.

UJDONSÁGOK.

Temető a város közepén.

Ahol hajdan a klastrom volt.

Ismeretes dolog, hogy azt a szűk, s a Dégenteld tér kinyitása előtt a város istállója kapujáig nyult sikátort még a XVIII. század derekán is Barátok-közinék nevezték eleink. Ez az elnevezés azon régi kolostor emléket őrizte, a melyet Báthory Kristóf erdélyi fejedelem 1578-ban minden tartozékaival együtt Debreczen város polgárainak adományozott. E kolostort a debreczeniek már annakelőtte is ispotálnak, szegény emberek menedékhelyének használták. Milyen rendű barátok lakták a reformáció előtt e zárdát — mind máig felderítetlen.

Bunyitay Vincze „A váradai püspökség története” című kitűnő forrás-munkájában két debreczeni kolostort említ. Egyik a francziskánusoké, a másik a dominikanusoké volt. A Ferenczrendiek kolostorából alakították a hitjavításhoz igen korán csatlakozott debreczeniek a kollegiumot. A dominikanusok kolostora helyét Bunyitay sem jellemezi meg, csak annyit mond róluk, hogy a dúsgazdag Debreczeni család telepítette őket ide a XIV. század elején; prédikálással foglalkoztak, de csakhamar nyomuk vész. Annak, hogy Csapó-utca elején, ott hol a város istállója van, a középkori Debreczennek valamely kolostora állott, ezt az időnként előkerülő emberi csontvázak is bizonyítják. Amennyiben hajdan minden templom, minden kolostor, ugy ezek közvetlen környéke is temetkezési hely, Cemeterium volt.

Csapó-utczá a 11. és 13. számú házak udvarában építkezések alkalmával az utolsó husz év alatt rendszeresen találtak csontvázakat. Így akadt meg a munkások asója tegnap is a Sümegi vásáros háza udvarában ásott alap-árok fenekén emberi csontokon, körülbelül 160—170 centiméter mélyen. A hulla fejjel délnyugatra feküdt; de koporsónak már nyoma sem volt. A koponya nem volt épségben kiemelhető. E csontváz közelében, a fej felől foggantyú nélküli kulcs alakú nehéz, kemény tárgyat is leltek, amelynek alsó szára vasdarabnak látszik; de az elegülés következtében eredeti alakját teljesen elveszítette s erősen hozzá van tapadva egy kova kő-bunkó, amelyet azonban az ásó ketté tört. A vastárgy hosszabbik szára 18, rövidebbik a kolonczával együtt 9 cm. hosszú. Alsó hosszabb szára bütykös hengerded; a rövidebb, amely a kőbunkó nélkül nem több, 3 centiméternél, de a szélessége 6 cm., lapos idomu. Három méterrel éjszakra e csontvázról, ugyanolyan mélyen tégladarabok közt két koponyát is találtak, állkapcsok nélkül. Egyik koponya

rrczal lefelé fordulva feküdt a homokos földben. Ezt is csak összetörten lehetett kiemelni.

Világjáró fiatal ember.

(Gyalog az öt világrészen át.)

Egy sima arcú érdekes fiatal ember időzik Debreczenben. Frank Kálmán erdélyi fiatal ember, a ki, nagyobb turisztikai díjtól is buzdítatva, gyalog akarja bejárni az öt világrészt.

Eddig Európát teljesen, Afrikát és Ázsiát több részében keresztül kasul gyalogolta és mint beszéli a sportruhás ifju, számos olyan kalandot élt át, melyek életét is veszélyeztették.

1903. május 2-dikán 8-ad magával indult világjáró útjára Frank Kálmán, a ki most 19 éves. De utitársai közül négyet visszarettentettek és a világjárás abbahagyására kényszerítették a felmerült veszélyek midőn Spanyolországban egyik pajtásának teljesen nyomaveszett. Majd a két bátran kintartó utitársát is elveszítette Frank, ki jelenleg a magyar hazában időzik és mint érdekes turista, az Erdélyi Kárpát Egyesület ajánlatával tart felolvasásokat, hogy szerzett tapasztalatait ösmertesse, másrészt felszerelhesse magát a még kikötött 17 hónapos tartamu világjáró útjára, melyen Ausztráliában és Amerikában akar körültekinteni.

A világjáró Frank Kálmán vasárnap délután a római katolikus főgymnázium disztermében olvas fel. Vállalkozása figyelmet érdemel.

— **Személyi hír.** Nagy Győző ezredes, dandárparancsnok május hó 1-én 6 heti kúrára Herkulesfürdőbe utasik.

— **Vendégdiákok elszállásolása.** Tegnap felhívásunk folytán már a május hó 7-én tartandó zászolóavatásra és az utána következő országos diákkongresszusra érkező diák kiküldötték elszállásolására több bejelentés érkezett az elszállásoló bizottsághoz. Debreczen város polgársága most is igaz szívvel pártfogolja a főiskolai ifjuságot. — Az eddigi történet bejelentések a következők: Harsányi Gusztáv törvényszéki bíró, Kertész István földbirtokos, Németh András vendéglős és szálloda tulajdonos, Hauer Bertalan vendéglős és szállodatulajdonos, Deák József vendéglős és szálloda tulajdonos, Weisz Dezső urak. További bejelentéseket szívesen fogad. Debreczen, 1905. április 29. Az elszállásoló bizottság nevében: Ifju Koss Zsigmond joghallgató, az elszállásoló bizottság helyettes elnöke.

— **Aki hisz az álomban.** Nem kell azt hinni, hogy a huszadik század realizmusa ki tudja irtani az álmokban való hitet. Vanoak emberek, kiknek naiv hitét az élet legszárasabb prózája sem képes megingatni. Erre vall az a különös eset, mely egy Szegeden megtörtént temetéssel van kapcsolatban. Gräff Dezső, a Hazai Általános Biztosító Részvénytársaság szegedi felügyelőségének tisztviselője szerdán rövid szenvedés után, 35 éves korában meghalt. Már kiterítve feküdt Bokor-utca 10. sz. a lakásán s a temetés is ki volt tűzve, midőn az elhunyt banktisztviselő egy közeli rokona a következő telegramot küldte Budapestre:

Dezsőt ne temessék el. Azt álmodtam róla, hogy tetszhalott.

A rokon meg is érkezett. Az álom azonban ezuttal cserben hagyta az álmodót. A halottkém bizonyítványán kívül a megmevedett test eléggé mutatta ezt. A halottat ilyenformán mégis csak eltemették...

— **A kereskedelmi csarnok** péntek délután 4 órakor választmányi ülést tartott, melyen megállapodásra jutott Weichinger Károlyllyal, ki a csarnokot kávéházi czikkkel látja el, továbbá néhány új tagot vett fel.

— **Eltűnt férj.** A mult héten is történt a mostanihoz hasonló eset. A férj szó nélkül eltávozott hazulról és vissza se tért többé családjához. A mostani eset áldozata Kalapács Gáspárné Horváth Julianna Veres-utca 3. sz. a. lakosnő és gyermeke, akiket a családfentartó elhagyott. E hó 4-én éjjel 2 órakor eltávozott és azóta vissza se tért. A szerencsétlen asszony 3 hétig várta, de hiába. Csak most tett jelentést Szentpéteri Ferencz I. ker. kapitánynak, aki körözvényt adott ki az eltűnt ember feltalálására. Kalapács Gábor 31 éves r. k. vallású, férfiszabó, a haja gesztenye barna, a bajusza szőke és ritkás, szakála borotvált, az arcza himlőhelyes.

— **Meghívás.** A debreczeni ügyvédi kamara I. állandó bizottságának 1905. április hó 30-án délelőtt 11 órakor akamara helyiségében tartandó alakuló gyűlésre. Tárgyalakulás és munkaprogram megállapítás. Márk Endre kamarai elnök.

— **Meghaltak:** Soldos Béla ev. ref. 26 éves. Györffy Sándor ev. ref. 8 éves. Orosz István ev. ref. 17 éves. László Ferenczné, szül. Tömösvári Eszter ev. ref. 27 éves. Madai József ev. ref. 3 éves. Ványi Margit ev. ref. 20 hónapos. Tóth Ferencz ev. ref. 6 éves. Balaskó Erzsébet ev. ref. 5 éves.

— **Tolvaj cigányasszony.** Fura módon lopta meg valami cigány kuruzsló-asszony Balog Erzsébet cselédet, aki a pétérfián szolgál. A cigányasszony bement hozzá a konyhába kinyitotta a szekrényt, kiszedte onnan a ruhaneműit és eltávozott. Az elképedt cselédleány annyira megijedt, hogy még szólni se mert. Mire magához tért és lármát csapott, a tolvaj már eltűnt. A rendőrség nyomozza a vakmerő cigányasszonyt. Csodáljuk, hogy a rendőrség ilyen esetek daczára is eltűri a különféle közveszélyes kóbor cigányoknak városba tolakodását és szemtelen házalását.

— **Tekepálya-megnyitás.** A kereskedő ifjak társulatának ujonnan felépített tekepályája (Kossuth utca, Angol királynő mellett) f. hó 30-ától, azaz vasárnap délelőtt és délután és minden kedden és pénteken este 8¹/₂ órától a tagok rendelkezésére áll. Italok és ételekről is gondoskodtak.

— **Az István malom két igazgatója.** Az István malom új igazgatói állására vonatkozólag közölt hírünket helyesbítjük és pedig a következőleg: Az István malom igazgatósága a régi rendszer szerint

Két nagy csődtömeget

vettünk minek folytán a következő árakban árulunk: Feulard Saten 1 mtr 10 kr. Egész széles kefezsínór 8¹/₂ kr. Moiré Impress 15 kr. csikos finom derékbélés 23 kr. Atlasz Saten 23 kr. 120 széles divatszövet 26 kr. Nagyon jó delain reclam ár 22 kr. Minden cikk féláron — Minden vevő egészen ingyen életnagyságu fényképet kap. **Wallerstein Fülöp fiai** Piacz-utca kistemplommal szemben.

ismét két szeresített gátón kívül Gizella gőzvezető igaz

Különös ottani főte napján zs tatos hívő asszonyok mise alatt kabátját, pillanat a lönös lát kellett a közbelépés zavarának hogy a ve josnak hi kereskedő örült.

— **T** gyújtogatás emberek. P gyors segí hoz a Tiszá kivonult, ho erős füstöl

— **Cs** mester ut az este 10 Julis cselé Azt megitt magával h len állap házba, ah neki. Az a marólug részeit. H oka remé szülei a cs mészáros ban az érz viszonzota.

— **Be** kuti Árpád dg ismeretl lére és oit kábította és szállásra az hozta a ren

— **Az** piac utca pár héttel e lila selyem kútott, ke tudott reak bera Margit és Jakab Is asszonyon a aminő szöve tett tehát nyomozások a lopást Sc követte el.

— **Prin** 28 kr., perg Dávid Zoltán utca sarkán uborka üveg nyos árban. mőles-iz, eg

Üzlet

ismét két ügyvezető igazgatói állást rendezesített és a jelenlegi Póka Gyula igazgatón kívül megválasztotta May Andort, a Gizella gőzmalom igazgatóját a társaság ügyvezető igazgatójává.

— Aki a templomban le vetkezik.

Különös eset történt Kolozsváron. Az ottani főtéri templomot húsvét másod napján zsufolásig megtöltötték az ájtatos hívők. Tele volt a templom szép asszonyokkal és leányokkal, amikor mise alatt egy férfi hirtelen levetette kabátját, lehuzta a nadrágját is s pár pillanat alatt teljesen levetkőzött. A különös látvány meglehetősen riadalmat keltett a templomban s a rendőri közbelépés vetett véget a hívők kínos zavarának. A rendőrségen kiderült, hogy a vetkező embert Amberboj Lajosnak hívják. Foglalkozására nézve kereskedősegéd és régóta csendes őrült.

— **Tűzi láрма.** A mostani gyakori gyújtogatások miatt ugylátszik idegesek az emberek. Pénteken este ugy 9 óra tájban gyors segítségért telefonáltak a tűzoltókhoz a Tisza-házból. A tűzoltóság azonnal kivonult, holott csupán az egyik kémény erős füstölgése vezette felre a ház lakóit.

— **Csalódás miatt öngyilkos.** A mester utca 13. sz. a. bormérésben az este 10 óra tájban beállított Bánki Julis cselédleány és 3 deczi bort kért. Azt megitta, utána pedig kihajította a magával hozott marólugot. Esméletlenül állapotban szállították a közkórházba, ahol rögtön ellenszert adtak be neki. Az állapota reménytelen, mert a marólug teljesen összemarta belső részeit. Haldoklik. Az öngyilkosság oka reménytelen szerelem. A leány szülei a csigekertben laknak. Valami mézáros legényt szeretett, aki azonban az érzélgős leány érzelmeit nem viszonzotta.

— **Berugott a lopott sörtől.** Szentkúti Árpád pénteken 5 üveg sört lopott eddig ismeretlen károztól. Kiment a város szélére és ott lakmározott. Azonban a sör elkábitotta és elaludt. A rendőrorjárat éjjeli szállásra az üres palackokkal együtt behozta a rendőrségi börtönbe.

— **Az áruló bluz.** Schwarcz Vilmos piacz utca 71. sz. a. butorkereskedőnek pár héttel ezelőtt elveszett 20 korona értékű lila selyem butorszöve. Schwarcz Vilmos kutatott, keresett a tolvaj után, de nem tudott reáakadni. Pénteken azonban Bumbéra Margit kolonia 5. sz. a. lakó leányon és Jakab Istvánné kolonia 9. sz. a. lakó asszonyon alyan színű bluzt látott, mint aminő szöveje neki veszett el. Jelentést tett tehát a rendőrségen és az eddigi nyomozások eredményeként valószínű, hogy a lopást Schwarcz Vilmos egyik tanulója követte el.

— **Prima** hizlalt cukortorma 1 kiló 28 kr., pergetett akáczméz 1 kiló 60 kr. Dávid Zoltán üzletében, Rákóczy- és Eötvös-utca sarkán. — Ropogós, vizes és ecetes uborka üvegenként vagy darab számra jutányos árban. — „Tutti-frutti“ vegyes gyümölcs-iz, egy kiló 50 kr. Telefon szám 315.

— **Költőkódések** alkalmából, inga-órakért érte küld. alaposan megjavítva (2 évi jótállással) hazaküldi és szakszerűen felakasztja Horváth Óraműves (Hatvan-utca 2.) Egész olcsó árak.

— **Ne tessék osodálkozni**, hogy mindenki mellőzi a kész ruhák vételeit, mert ma a legelegánsabb öltönyök a legjobb angol és hazai szövetekből 15—20 frt.-ért rendelkezhetők az Angol Szabónál Kossuth-u. 8. sz. a. A dus szövetraktár megtekintése ajánlatos a nagyérdemű közönség figyelmébe. A legizlésebb kivitelről gondoskodik Rosenberg József uriszabó. Próbarendelés által mindenki meggyőződhetik.

Színház.

— **János vitéz.** Imnár a tizenhetedik és még mindig telt ház, rogyásig telt ház. Jánost finom, gyengéd legénynek, láttuk keménynek és kevésbé gyengédnek. De akár kicsi, akár nagy; akár kemény, akár gyenge; akár jó, akár rossz — hogy mi betelni tudjunk vele: olyan nincs. Kezdem hinni, hogy mégis csak nagy művésznő az a — Fedák Sári. Ami érdemi feljegyezni valónk van ez alkalommal, az a Tibor Sári franciá király kisasszonya. Kik ismerik, mondják: sokat javult. Nekünk nagyon tetszik ugy előkelő megjelenésével, min: jobb ügyhöz mért komoly-játékával. A kisasszonya csengő, telt hanganyaggal rendelkezik és azt jól is kezeli. Azonban — ugy látszik — indisponálva volt s nem tudta teljesen érvényesíteni.

— **Színházi hírek.** Szombaton kerül színpadra Kemechey Jenő 3 felvonásos korrajza „Az emigráns“. A korrajz főbb szerepei a következőképp vannak kiosztva: Eduárd Tirown — Klenovits György. Básky Gáborné — Cs. Almásy Julia. Margit — P. Menszáros Margit. Geranyi — Iványi Antal. Forstein — Szilágyi Aladar. Helene — Mészáros Giza. Vraben — Krémer Jenő. Lillenthal — Palágyi Lajos. Bolyi — Csontos Gyula. Börcsök — Mezei Péter. Terka — Kendy Boriska.

Vasárnap két előadás lesz, délután színpadra kerül Strauss János 3 felvonásos operettje „A denevér“ felhályarakkal. Este Sardon Viktor 5 felvonásos drámája a „Boszorkány“ kerül színpadra „A“ bérletben.

Királyi herceg csárdástánca.

(Guzslicza szó mellett.)

Károly Ferencz kir. herceg, aki most ő felségét elkiséri hozzánk és hosszabb időt szándékozik tölteni a budai királyi palotában, egyike a királyi ház legnépszerűbb tagjainak. Szenvedélyes vadász létére ritkán szalaszt el valamely alkalmat, hogy na gyobb vadászaton részt vegyen.

Pár évvel ezelőtt Frigyes kir. herceg a német császár tiszteletére nagy ünnepségeket rendezett Baranyamegye béklyei birtokán. Az uradalomban fekszik egyike az ország legszebb vadászterületeinek. Természetes tehát, hogy a vadászás sem maradt ki a programmból. A fejedelmi vendégek között volt Károly Ferencz főherceg is, a ki már többször megfordulván itt, jól ismerte a környékbeli festői vésletű sokác népet. A hajtókkal sokszor szóba ereszkedett és a kipirosi-

tott arczu sokác lányoknak, a kik vira ggal köszöntötték az urakat, mindenkor volt valami kedves ajándéka.

Vasárnap délután az erdő egyik tisztásán cziczáztak éppen, mikor II. Vilmos császár odajött a vadásztársaságával, közte Károly Ferencz kir. herceg is. A német császár azt az óhaját fejezte ki, hogy szeretne valami nemzeti tánczot látni. Persze teljesítették a kívánságát. Károly Ferencz főherceg csak nézte a guzslica mellett lejtett lassu sokác tánczokat. Egyszerre odafordul a császári vendéghez:

— Bizony szebb ennél a magyar csárdás! Tudja-e közületek valaki eljárni?

Volt ott egy csinos barcasági parasztmenyecske. Percze hogy tudta, a herceg derékon kapta, a guzslicás vidám csárdás hangokat pengetett és megkezdődött a csárdás. Előbb lassan, méltóságteljesen, majd frissen, szaporán. Bizony eltánczolta ugy azt a kir. herceg, mint akármelyik Göndör Sándor. A császár is gratulált hozrá.

Azóla a Barcaságban jó tánczos hírében jár Károly Ferencz főherceg. Az a barna csinos menyecske pedig máig sem felejtette el deli tánczosát.

TÁVIRATOK.

Az orosz hajóraj utja.

London, április 28. Tokióból táviratozzák, ott az a hír, hogy Togo tört vet az egyesült orosz hajóhadaknak és Formosa szigeténél meg fogja semmisíteni. A japán értékek két nap alatt 3 és fél százalékkal estek.

Pétervár, április 28. Pár nap alatt egyesülni fog Nébokadov hajóhada Roszdesztvenszki hajórajával. Az egyesülés után Roszdesztvenszki folytatja utját.

Az angol király Párisban.

London, április 28. Edvard angol király holnap érkezik Párisba. A köztársasági elnök fogadja.

Galgóczy csapatfelügyelő lesz.

Bécs, április 28. A mai Mittagszeitung nagy feltűnést keltő hirt közöl. A közlemény szerint a magyarországi közös hadtestek élére külön csapatfelügyelőt fog az uralkodó kinevezni. Ez előismerése a magyarhadtestek önállóságának és a külön vezérlés szükségességének. A közös hadsereg magyarországi hadtesteinek Budapesten székelő csapatfelügyelőjével Galgóczyt fogja az uralkodó kinevezni. Feltűnő, hogy a horvátországi 13. hadtest nem szerepel a külön csapatfelügyelő alá rendelt 4., 5., 6., 7. és 12. hadtestek közt, amely háboru esetén külön hadsereg lenne a csapat-

Üzletáthelyezés miatt

a legújabb tavaszi újdonságok, női és gyermek felöltőkben, nap- és esernyők, blouzek, alsó szoknyák (juponok), gyermek ruhák stb. míg a készlet tart mesés olcsó áron kaphatók **Darvas Testvérek** női- és gyermek felöltők áruházában Debreczen, a Hungaria mellett.

Az üzlethelyiség kiadó.

felügyelő vezérlete alatt. Miután budapesti helyőrség parancsnoka, **Lobkovitz** herceg rangban idősebb tábornagy Galgóczynál, — Lobkovitzot előbb Bécsbe fogják áthelyezni és csak azután nevezik ki Galgóczyt csapatfelügyelővé.

Az osztrákok reményei.

Budapest, április 28. Kossuth Ferencz, a szövetséget ellenzők vezére a „Magyarország“ ma esti számában nagyérdekű fejtegetést közöl a politikai válságról. Szerinte a bécsi körök csak azért huzzák-halasztják a válság megoldását, mert abban reménykednek, hogy sikerülniök fog a magyar nemzet küzdelmét letörni a magyar pártok összetartásának meggyöngyítésével, a pártok összevesztésével. Abban is biznak, hogy a magyar nemzet türelmét veszíti és az ellenzéki pártok ellen fordul. Kossuth éppen ezért egyetértésre, összetartásra és kitartásra buzdítja a nemzetet.

Szabadalvüparti értekezlet.

Budapest, április 28. A szabadalvüpart szerdán este 6 órakor értekezletet tart.

Tíz millió a tanítóknak.

Newyork, április 28. Carnegie az ösmert amerikai dollárkirály 10 millió dollárt adott a tanítók nyugdíjalapjára.

József Ágost főherceg kitüntetései.

Budapest, április 28. A magyar távirati iroda jelenti: ő Felsője József Ágost királyi herceget magyar királyi honvédezzé nevezte ki. A főherceg továbbra is megmaradt az 1. honvédszázados parancsnoka. Ő felsője ez alkalommal József Ágost királyi herceget kinevezte a 15. dragonyosrezred tulajdonosává is.

A bécsi gyilkos házaspár bűnpöre.

Bécs, április 28. A mai tárgyalás előtt közölte az elnök, hogy Fuchs atya elmondta neki, hogy az esetleges kihallgatása során nem mondhatja el azt, amit lelkészi minőségében tudott meg. Csak azt mondhatná meg, amit már a vizsgálat során közölt Kleinné kérésére a vizsgálóbíróval, hogy az asszony azt akarja vallani, hogy férje a gyilkos. Impressziói, melyeket ez alkalommal szerzett, annyira összevegyülnek szálal, amit mint lelkész tudott meg, hogy benyomásairól nem szólhat.

Dr. Morgenstern védő: Ilyen körülmények közt visszavonja azt a kérelmét, hogy Fuchs etyját kihallgassák.

Ezután több tanút hallgattak ki, akiknek a vádlott előéletéről, jelleméről és kedélyéről kellett volna tanúságot tenniük. Érdekes volt Lawitz Ottó postarevizor kihallgatása, akinek 1901. októberében elmondta Klein Henrik, hogy gazdagon akar házasodni, mert így állíthatja helyre a vagyoni egyensúlyát. Ő különben gyöngé akaratu embernek ismerte, aki mindenkiben jóindulatu ember benyomását keltette.

Werner Mór hivatalnok a következő tanu. Elmondja, hogy három héttel házassága előtt villamoson találkozott Klein Henrikkel, aki elmondta neki, hogy gazdag özvegyet vesz nőül, zkiivel huszezer forint hozományt kap. A tanu figyelmeztette, hogy könnyen felülrethetik, mire ez vállalt.

Dr. Ellbogen: Ugy-e buta, akarat nélkül való ember ez a Klein?

— A tanu: Igen.

Elfeinbein Ferencz vésnök: Október 3-án, a gyilkosság napján, Klein eljött a vésnökgyülethez és ott hozzászólt a napi-rend egyik pontjához. Gyűlés után kedélyesen söröztek és Klein fogadta az üdvözlő beszédeket. És tovább folytatták a tanukihallgatásokat.

Megégett aljárásbíró.

Budapest, április 28. Neuhold Ferencz aljárásbíró felesége tegnap este a gyorsforralón melegített férjének vacsorát. Közben a gyorsforraló feldőlt és az égő borszesz ráömlött a fiatal asszony könnyűruhájára, amely azonnal lángra lobbant. Férje a neje sikoltására berohant és a legnagyobb önfeláldozással sietett felesége védelmére, akiről sikerült letépni az égő ruhát. A szerencsétlen 18 éves, alig pár hónapos asszony, két életveszélyes égési sebekkel a Szent János kórházba szállították, ahol azonban állapota ma súlyosbodott. Haldoklik. A szerencsétlen aljárásbíró iránt nagy a részvét.

Az új fogorvosok ellen.

Budapest, április 28. A fővárosi orvosok és fogorvosok egylete népes gyűlést tartott ma délután, a melyen hevesen kikeltek Tisza István azon eljárása ellen, hogy volt finanszokat, urasági inasokat és kereskedő segédet a király által fogorvosokká nevezetett ki az összes közegészségről alkotott törvények letiprásával. — Az egyet ez ellen tiltakozását fejezte ki és azt közli az egyetem tanácsával, az orvosgyógyászati fakultással és a szövetséget ellenzőkkel, amelyeket felkértek, hogy a képviselőházban az ilyen törvénytelen eljárás ellen gátló és megtiltó intézkedéseket tegyen.

Törvénykezés.

Ügyvédi iroda áthelyezés. Dr. Tervej Tamás jónévű debreczeni ügyvéd lakását és irodáját József kir. herceg utca 5 szám alól a Piacz utca 73. szám alá, (a Tihanyi házba helyezte át május elsejétől.

Pénzhamisító czipésztanonc. Ifju Almási Lajos zilahi születésű 18 éves czipésztanonc a múlt év augusztus havában 5—6 darab öt koronást és még 3—4 darab husz fillérest készített olomból. Az egyik 5 koronást mélyen leszállított áron 10 fillérért adta el Nagy Sámuelnek, kettőt 20 fillérért Kedves Juliannának, míg 3 darab 20 fillérest Pestyán Györgynek adott barátságából. A debreczeni törvényszék 8 napi fogházra ítélte. Jogerős.

Tizenkét hónap helyett tizenegy. Kerek János 33 éves debreczeni lakos két ízben is 6—6 hónapi börtönrre ítéltetett. A törvényszék ösbüntetésképen 11 hónapot mért reá. Jogerős.

Elítélt gazda. A nagy természetű emberek közül való Uzonyi Biró Sándor 27 éves hajduböszörményi gazda, akit 8 napi fogházra és 10 korona pénzbüntetésre ítél a debreczeni törvényszék, mert a múlt év szeptember 25 én, amiért Takács Sándor csalédje a kitűzött időn tul jött haza a szántásból, a keze ügyébe akadt karóval akkorát ütött a balkarjára, hogy a karcsontja ettört. Jogerős.

Az óra és a sétatapot. Kiss Mihály hajdubárházi szobafestő a múlt év október 3 án az utcán találkozott Ölveti Báliat 21 éves legénynyel, aki ittas volt és kérte, hogy adja oda neki a sétatapotját. Kiss nem adta. A legény neki esett, Kiss se hagyta magát. Egymást földhöz vagdosták és megbubolták, miközben Kissnek a zsebéből kiesett az órája, amelyet a csata színhelyén Ölveti megtalált és azt a czimborájának adta. A debreczeni törvényszék 21 napi fogházra ítélte. Jogerős.

Tolvaj hetes. Forgács Gábor 33 éves hajduböszörményi illetőségű egyén a debreczei „Othon“ kávéház hetese volt. Január 28-án elküldték a beteg Neumann Sándor főpinczér lakására, aki 10 korona készpénzt, szivartárczát és szivarokat adott át neki, hogy a másik pinczérnek kézbesítse. A hetes hszatérőben elmullatta a pénzt, a szivarokat pedig elszívta. A debreczei törvényszék 1 havi fogházra ítélte. Jogerős.

REGÉNY-CSARNOK.

A vén kurucz fia.

— Elbeszélés. —

Irta: Magyar Gyula.

A kaszárnya tágas udvarán a rézkürt erősen beleharsogott a hűvös szeptemberi alkonyatba... Rezzgett a haug mélyen, magasan, erősen, tágyan: — tisztán. És bár kótá: a szedve, ugyanazok a hangok jöttek a kürtből, mint máskor, rendes körülmények között, ezuttal mégis egészen másnak: szomorubbnak, vigabbnak hallották azt a kaszárnya lakói. Kinek kinek a hogy a hangulatához illett.

Utolsó „lefekvőt“ jelentett a kürtöz azoknak, a kik a keserves három esztendőzt leszolgálták. A szivókbe soha nem érzett örömet, sejtésekkel felt vágyakozást öntve. De szomorú lemondást, irigységet s a nehéz katonaelet keserveinek fokozott érzését kiltve fel azok szivében, a kik még csak esztendőre, vagy kettőre szabadulhatnak.

Az udvaron és folyosókon dndolva-fütyörészve jött-ment a három évet leszolgált boldog öreg baka, lenező, gunyos, vagy sajnálkozó megjegyzésekkel illetve az itt-ott busan kammogó, vagy ácsorgó egy-két éveseket.

Az egyik terebélyes akác alatt, fél vállal a fának támaszkodva, összefont karokkal állott egy feltűnően szép, sáppadt arczu, fekete bajuszu közlegény. Az akác tarlott lombjain keresztül merev tekintettel nézte a derült alkony-égen eltűnedező csillagokat.

[Folytatjuk.]

Közgazdaság.

Terménytőlzsde.

Shvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése. [Budapest, 1905. április 28.]

Készáru változatlan, vételkedv valamivel élékebb

1905. októberi buza	16.38.—42
1905. áprilisi buza	17.66.—68
májusi buza	13.36.—38
októberi rozs	14.64.—66
1905. áprilisi rozs	11.64.—56
októberi zab	13.74.—76
1905. áprilisi zab	14.86.—88
1905. májusi tengeri	14.86.—88
juliusi	14.40.—68
szeptemberi	—
1905. augusztusi repcze	24.10.—30

Ösmert
szolja fel, h
szó és papi
Allitása sze
kegyed emia
akarja támac
meg magát.
adhatunk.

Fekete
— állítólag
és most a la
a nevé ősm
Az ujságnak

Vegyü

Kérje
ságaik
Nyom
méleon,
anglais
1.15-től
blousok
sziniek.
Csaki
teket á
és vitel
Schw
1 Selyer

Blo

f

dus v

Hal

árub

Vil

fogva

merés
vegyi
hog

az ujj

mente
legite

Lu

1/2 L

Szerkesztői üzenetek.

Ösmeretlen. Kegyed névtelen levélben panasolja fel, hogy esütörtökön a közokórházból harangszó és papiima nélkül temettek el szegény halottat. Allitása szerint a halott római katolikus volt; ha kegyed emiatt Wolaffka Mándor cz. püspököt megakarja támadni, akkor legalább miért nem ösmerteti meg magát. Névtelen támadásoknak helyet nem adhatunk.

Fekete koménykalapos ur. Önnek a kávéházból — állítólag — elvitték a fekete keménykalapját és most a lapból akarja megfenyegetni a tettest. Ha a nevé ösmerti, miért nem fordul a rendőrséghez? Az újságnak talán mégis más a hivatása?

Vegyünk Svájci selymet!

Kérjen mintát tavaszi és nyári-ujdonságainkból:

Nyomatott Habutai, Radium, Taffetas, Caméleon, Rayé, Ombré, Ecossais, Broderie anglaise, Mousseline 120 cmtr. széles, kor. 1.15-től kezdve méterenként ruháknak és blousoknak, fekete, fehér, egyszínű és több-színűek.

Csakis jótállás melletti solid selyemszöveteket árulunk, direkt magánosoknak vám-és viteldij-mentesen a lakásba.

Schweizer & Co. Luzern U. 17. (Svájcz.)

1 Selyemszövet-kivitel. — Kir. udv. szállítók.

Nyilttér.

A legszebb Blousok, Aljak Leány és női felöltők

dus választékban feltűnő olcsó árak mellett kaphatók

Halmágyi Sámuel
utóda
áruházában, DEBRECZEN.

Dr. Kovács József ügyvéd irodáját

József kir. herceg-u. 8. sz. alól a
Batthányi-utca 11. sz. alá

helyezte át.

Szobapadlómáz valódi Bernstein lakfesték.

Eredeti tükörfényű **L I N O L E U M**

Szesz-lakk, gyorsan száradó, szagtalan.

PARQUET-MÁZ
minden színárnyalatban és minőségben beszereshető:

Komlóssy Lajos

fűszer- és gyarmatárkereskedésében,
Piacz-Hatvan-utca sarok.
Telefon 213. szám.

Piacz-utca 7. szám alatti fiók üzletünket (Vecsey ház)

május 1-én

teljesen felosztjuk

a Lovass és Ladányi féle

csödtömegeből visszamaradt árukat u. m. női ruhakelmék, mosó áruk, selymek, vásznak, ágyterítők, függönyök, fűzők, szallagok, csipkék stb

becsáron alól
kiárusítjuk.

Donogán és Somossy
állandó főüzlete Kistemplombazár.

Dr. Burger Péter

orvos

lakását 1 évi április hó 25-étől

Piacz-utca 55. sz. alól a

Dégenfeld-tér 10. szám alá

Kenyér-piacz (emelet)

helyezte át.

Félix gyógyfürdő Nagyvárad mellett. ←

Európa leggazdagabb kénes hévíz-forrása 490 C. 17 millió liter napi mennyiség, a kén-savas sókban gazdag és hidrogént is tartalmazó hévíz. Javallva van fürdő alakjában csuzos és köszvényes bántalmaknál, csonttörések, ficzomodások után, idegzsábnaknál [ishiyas] borbajoknál. Női betegségeknek. idült méh- és petefészek-gyuladások, méhburut, medencze-beli sejtiszóvetlob és izzadmányoknál, idült veselobnál, Brigh-kór stb. Ivógyógymód alakjában pedig idült gyomor-bántalmaknál, makacs székrekedésnél, vese köveknél, a máj-és epehólyag betegségeinél.

Sárgaság- és epeköveknél meglepő gyógyhatás.

Hét szállójában 200 ujonnan beburorozott szoba, 70 holdas park, gondozott sétautak, gyógyterem, étterem, teniszpálya, könyvtár, regényes kirándulások, vasút-állomás, posta, távirtda, helyközi telefon, hétezerenél több állandó fürdővendég, 50.000 kiránduló, gyógytár, állandó fürdőorvos. Teljes penzió október 1-től május 1-ig napi 6-8 korona.

Egész éven át nyitva.

Prospektust küld a fürdőigazgatóság.

1905-iki

új kerékpár és varrógép.

Nagyon elterjedt és ált. leg jobbnak elősmert gyártmány Azetylen-lámpával, csengővel és szerszámmal K 120 egy évi jótállással. Ócska női és férfi kerékpárokból nagy raktár á 60, 70, 85, 100 k; futótakarók 6, 7, 8, 9 k; légesővek 4-5 k; azetylen lámpák 3, 4, 5 k; olajlámpák 1.50, 2, 4 k; csengetyűk 80 f; kerékfutó csengő 2.20 k; nyereg 4-5 k; 4-szeres telescoppumpa 2 k; lábpumpa 3-4 k; 1 doboz email lack minden színben ecsettel 1.20 k; Citranicell [gyors nikliróz] dobozonként 1.70 k; Minden tartalék rész raktáron. Gyorsáru.

Singer varrógép. Kézi gép 40 k. lábajtás és tetővel 78 k. Központi Bobbin tetővel 92 k. 5 évi jótállás. 15. k. előleg. Maradvány utánvétellel. Árlap ingyen.
Bécs, M. Rudbakin, IX/1. Liechtensteinst. 23.

Világszerte híres Borszéki gyógy-borvíz.

A ki súlyt helyez arra, hogy egészséges maradjon, az igyék borszéki gyógy-borvizet. Ez a víz nagy szénsavtartalmánál fogva kedvezően befolyásolja az étvágyat és emésztést. Mint borvíz, hűsítő és üdítő ital a legelső minden vizek között.

A borszéki vizek az egész continensen és a legmagasabb körökben is el vannak terjedve, melyről számtalan elismerés áll rendelkezésre, többi között 6 csász. és kir. Felső udvari gyógyszer-tára is igy nyilatkozik: „Vizek egy ritka jó vegyi összetételű természeti termék és az organismusra a legkitünőbb bygienicus hatással bír. Igen fogunk azon sparkodni, hogy vizeknek minél nagyobb elterjedést szerezzünk.”

BORSZÉK GYÓGYFÜRDŐ.

A ki súlyt helyez arra, hogy egészsége, ifjai frissége megmaradjon, visszatérjen, az jöjjön Borszékre, az egészségnek, az ujjászületésnek a forrásaihoz.

Gyógyító tényezők Borszáken: Magas fekvés (900 méter magasan fekszik, fenyő-örsordóban.) Tiszta, portól mentes levegő. Szénsavban gazdag vasas ivóforrások. Szénsavval telített hideg lobogó-fürdők. Kitünő vasas láptüfűdők. Melegített szénsavas kádfürdők. Hideg vízzel gyógyi.ó intézet. Masszázs. Villamozás. Tej- és savókura. Terainkura.

Prospektusokkal, fölvilágosításokkal kívánatra szívesen szolgál a fürdőigazgatóság Borszék (Csikmegye.)

A Borszéki gyógy-borvíz kizárólagos főraktárosai Debreczen és Hajdumegyére:

Lusztig és Bán urak Debreczen, Simonfy-u. 2. sz.

A bonnan vizünk következő árakban lesz árusítva: 1 palaczk 2 Lit. borvíz 48 fil., 1'4 Lit. 38 fil., 1 Lit. 34 fil. és 1/2 Lit. á. 26 fillér. Az üres üvegek: 2 literes 8 fil., 1'4 lit. 6 fil., 1 lit. 6 fil. és 1/2 literes á. 4 fil. lesz visszavéve.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkkel szedett minden szó 4 fillér. **Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.**

Fiatal ember házasodni óhajtana. Létesítendő vállalatához azonban legalább 6000 korona készpénzre volna szüksége. Kiszolgált katona, 27 éves, kellemes külsejű intelligens ember vagyok. „Komoly” jelige alatt kérek ajánlatot e lap kiadóhivatalába.

Borsy-féle pemetefü-cukor, köhögésnél a legjobb czukorka, 1 doboz 20 fillér. — Kapható (Főraktár Borsy és Farkas fűszerüzletében) Budai czukrászda, Jósa és Jóna drogueriájában.

Koszoru és csokor szallagokra arany vagy ezüst nyomásokat jutányos áron készít **Antalfy F.** könyvkötő-bördísműves Piacz-utca 31.

Ismeretséget óhajtok fiatal hölgygel. Arczeppel ellátott levelet „Diskréció” czim alatt a kiadóba kérek. Az arc képet megtekintés után azonnal visszaküldöm.

Linoleum szobapadlóház, Bernstein padló-lakk azonnal száradó, vízzel mosható tükörfenyű 1 doboz 65 kr. 1 kg. törm. csokoládé 90 kr. 1 üveg pezsgő valódi 1.50 kr Merkli Ferencznel Fűvészkert-u. 11. Telefon 374.

Megérkeztek a legdivatosabb Blousok, alsószoknyák, kötények, övök, nap és esernyők Márton Gyula divat legnagyobb választék Gyerek Reform kötényekben.

Boldogfalva-kert I. járás 43. szám alatt egy nyilas szálló jutányos áron eladó. Értekezni ugyanott a tulajdonossal.

Vasestergályozást, vasgyalu-lást, gépjavitást a legolcsóbban vállal Preiszler Mór gépműhelye Debreczen, Deák-Ferencz utca 22.

Költözők ködök figyelmébe! Villany csengőt szakszerűen és olcsón készít Krausz Kalmán Hatvan utca 2. sz.

Kerékpárok, Dianna, Premier, Puch & Comp-féle, Stiria egyedül csakis Keszler A.-nál kaphatók Debreczen, Piacz- és Simonffy-utca sarok.

Nem gyári, hanem saját készítményű cipők legolcsóbban beszerezhetők Krausz Mór cipésznél Piacz-u. 34. sz. Közvetlen a főposta mellett.

Egy segédkönyvelő felvétetik azonnali belépésre Uilmann Salamon fűszerüzletében. Ugyanott egy tanuló felvétetik.

Kiadó lakás. Két szoba butorozva, üvegezet, folyosó és mellékhelyiségekkel. Egy szoba előszobával butorozva. Mindkét lakás külön bejárattal a kapu alatt. Értekezhetni Dávid Zoltán üzletében Eötvös utca 11.

Kiadó butorozott utcai szoba előszobával, kényelmes garcon lakásnak Miklós-u. 16.

Óra javítás szakszerűen és olcsóbban mint bárhol csak is Kurián Gyula órásnál Debreczen, Piacz-u. 42.

Felvágtatlan ujságpapír kapható a kiadóhivatalban.

Egy külön bejárattal csinosan butorozott szoba április 15-től kiadó Batthyányi-u. 6. sz.

Nádszék fonások a legolcsóbban készíttetnek Bethlen-u. 56. sz. a.

Uzleti könyvek félárban kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 49.

Megérkeztek

a tavaszi idényre a legújabb

Női divatszövetek,
Gyapju és borduros Delainek
50 krtól feljebb.

Blouse selymek
Divatos ruhadiszek

Csipkék, szallagok és bélésárúk
Szabó Lajos fiai cégénél
DEBRECZEN, Rózsatér.

Tavaszi idényre

ajánl

Schwarz M. L.

Főpiacz m. k. posta mellett.

Női, férfi-fiu- és leány
Szalma kalapokat,
Müvirágokat
Férfi- és fiu
posztó kalapokat,
ingek, gallérok és
kézelőket.

Nyakkendőket
Illatszerek és Szappanok,
Nap és Esernyőket,
Sétabotokat,
Gyermekkoscsi,
Utazó kosarakat

és számtalan itt nem sorolható czikkeket
legnagyobb választékban

és minden versenyt kizáró

legolcsóbb árban.

Konyári Sóstó fürdő

megnyilik április hó 30-án.

Gyógyítja a körvély kórt s annak következményeit, u. m. csontszűt, csontvelőlob. összezsugorodott ízület stb. mindennemű kőszvényes, csuzos bántalmakat, bármiféle bőrbajokat továbbá sápkór, máj lép, vese és belső daganatokat, különösen női és férfi bajokra legkitűnőbb hatású.

Fürdő orvos: **Dr. Móricz Ernő** pocsaji tb. járás orvos.

Kifogástalan tiszta fürdők, jól berendezett lakások, jó vendéglő (kitűnő ételek és tisztán kezelt italok személyes felügyeletem alatt állanak) és a mi fő, mélyen leszállított árak mellett rendkívül figyelmes kiszolgálásban részesülnek a t. fürdővendégek.

Vasúti állomás: **Hozsupályi,** Debreczen—N.-Létai vonalon. Posta és táv-irida állomás helyben. Minden vonat érkezésnél kocsik állanak rendelkezésre.

Tisztelettel

FRANK ZSIGMOND

a Konyári Sóstó fürdő kezelője.

Szabadalmazott önműködő

permetező-készülékek

„Syphonia“

szőlőtelepek

és komlóültetvények befecskendezéséhez

a gyümölcsfákat károsító rovarok

a szegecs és tormáncs kiirtására,

valamint a levélbetegségek elleni védekezésre stb.

10 vagy 15 liter töltésű

Önműködő, hordozható permetezők

rézüsttel is,

petroleum-vegyítő-készülékkel, vagy anélkül; kocsira szerelt, önműködő permetezők gyártanak és szállítanak különlegesség gyanánt

MAYFARTH PH. és Ta.

mezőgazdasági gépgyárak, borsajtók és gyümölcs-értékesítő-gépek különlegességi gyárai által
BÉCS, II. Taborstrasse 71. sz.

Kimerítő árjegyzékek ingyen. — Képviselek és viszonteladók kerestetnek.